

B

Dotační program
na zateplování a ekologické vytápění domů
2009–2012

Příručka pro žadatele o dotaci z programu Zelená úsporám Část B – pasivní domy

Obsah

1 Práce s příručkou	3
2 Úvod	4
3 Základní informace o Programu	6
4 Předkládání žádosti o podporu a její administrace	7
4.1 Žádost o dotaci	7
4.2 Projekt, odborný posudek	8
4.3 Podání žádosti	8
4.4 Vyrozumění o poskytnutí podpory	9
4.5 Realizace opatření	9
4.6 Ukončení realizace	10
4.7 Smlouva o poskytnutí podpory	10
4.8 Časté otázky	11
5 B. Výstavba v pasivním energetickém standardu	12
5.1 Podmínky pro získání dotace	12
5.2 Obsah odborného posudku	13
5.3 Dotační bonus	14
5.4 Časté otázky	14
6 Slovníček pojmů a zkratk.	15
Přílohy	27
Technické a energetické požadavky pro dosažení pasivního standardu – příloha I/12	27
Požadavky na minimální rozsah projektu – oblast B	30

1 Práce s příručkou

Základním dokumentem, kterým se program Zelená úsporám (dále jen Program) řídí, je směrnice Ministerstva životního prostředí č. 9/2009, o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky v rámci programu Zelená úsporám.

Touto směrnicí vás na dalších stránkách provedeme. Její citace jsou označeny takto. Vysvětlíme si veškerá její ustanovení tak, aby vám nic nebránilo v úspěšném podání žádosti, splnění všech podmínek a získání finanční podpory pro vaše opatření.

Příručka je rozdělena do 4 částí (svazků). Tato část podává informace o oblasti podpory B programu Zelená úsporám – výstavba v pasivním energetickém standardu.

Každá z částí má v poslední kapitole uveden slovníček pojmů a zkratk s výkladem jejich významu, případně způsobem jejich určení nebo výpočtu.

Další informace získáte na webových stránkách Programu www.zelenausporam.cz, případně na krajských pracovištích Státního fondu životního prostředí ČR.

2 Úvod

V oblasti B podporuje program Zelená úsporám výstavbu nových rodinných a bytových domů splňujících pasivní energetický standard. Podporována je i jejich změna na energeticky pasivní domy. Podmínkou pro přidělení podpory je v obou případech dosažení roční měrné potřeby tepla nejvýše 20 kWh/m² v rodinných domů, respektive 15 kWh/m² v bytových domů.

PŘEDNOSTI PASIVNÍHO DOMU

Tepelná ztráta pasivního domu je tedy tak nízká, že dům nepotřebuje běžný systém vytápění. Tepelné zisky od slunce, lidí a elektrických spotřebičů pohodlně pokryjí velkou část tepelných ztrát domu po většinu roku.

Pasivní dům neznámá pouze úsporu nákladů na vytápění, ale dopřeje vám zdravé vnitřní prostředí a větrání pouze čistým vzduchem. Vzduchotechnické zařízení, které pracuje i v noci, filtruje vzduch a tím jej zbavuje škodlivých nečistot a prachu. Díky pravidelnému řízenému větrání se nemusíte bát plísní. Přivádí totiž právě tolik vzduchu, kolik je potřeba.

Pasivní dům má mnoho výhod:

- Poskytuje vyšší životní komfort.
- Má extrémně nízké náklady na vytápění.
- Zajišťuje stálý přívod čerstvého vzduchu.
- Netvoří se průvan.
- Udržuje příjemné teploty v zimě i v létě.

KDO A KDE VÁM PORADÍ

Pasivní dům je důležité stavět na základě dokonale propracovaného návrhu. Právě ve fázi prvotního návrhu, při vytváření studie, se rozhoduje o budoucích vlastnostech budovy. Pro první informace se můžete obrátit na energetická konzultační a informační střediska (jejich seznam je na www.mpo-efekt.cz) nebo se podívat na webové stránky Centra pasivního domu (www.pasivnidomy.cz). Velmi důležitým partnerem vám však každopádně bude odborník na zpracování projektu, kterého najdete v databázi České komory autorizovaných inženýrů a techniků (www.ckait.cz) nebo v seznamu České komory architektů (www.cka.cc).

PODÁNÍ ŽÁDOSTI

Formuláře žádosti o podporu získáte na každém krajském pracovišti Státního fondu životního prostředí ČR nebo na webových stránkách Programu (www.zelenausporam.cz). Fyzické osoby nepodnikající (občané) mohou formulář dostat také na pobočkách bank, které jsou do Programu zapojeny.

Žádost podávají občané na pobočce banky (poté, co si nechají zkontrolovat projekt a technické přílohy na krajském pracovišti SFŽP). Naopak fyzické osoby podnikající a právnické osoby (družstva, SVJ, obce, podnikatelé, firmy apod.) musí žádost včetně projektu a všech příloh odevzdávat výhradně na některém z krajských pracovišť SFŽP (jejich seznam viz na www.zelenausporam.cz).

PODMÍNKY PŘIDĚLENÍ PODPORY

V části B neplatí podmínka, aby stavební firmy byly registrovány v Seznamu odborných dodavatelů a použité prvky v Seznamu výrobků a technologií. Důvodem je skutečnost, že pasivní domy se často staví dosud ne běžně užívanými a inovativními technologiemi. Pro udělení dotace je klíčový konečný stav a tím je dosažení pasivního standardu. Investici musíte dokončit a doložit její ukončení do 24 měsíců od vyrozumění o poskytnutí podpory. Lhůta platí v případě podání žádosti před realizací opatření.

Po dokončení stavby zajdete tam, kde jste podávali žádost. Prokážete se vyrozuměním o poskytnutí podpory, předložíte faktury s tzv. položkovým rozpočtem a potvrzením o jejich zaplacení a doložíte, že dům byl dokončen.

Poté dostanete smlouvu o poskytnutí podpory. Podpora pak bude přibližně do měsíce od podpisu smlouvy převedena na váš účet, jehož číslo jste uvedli v žádosti.

3 Základní informace o Programu

Program Zelená úsporám vyhláší Ministerstvo životního prostředí a jeho administraci je pověřen Státní fond životního prostředí ČR. Program je zaměřen nejen na podporu instalací zdrojů na vytápění s využitím obnovitelných zdrojů energie, ale také na podporu investic do energetických úspor při rekonstrukcích i v novostavbách. V Programu jsou podporovány kvalitní zateplování rodinných domů a bytových domů, náhrada neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla, instalace těchto zdrojů do nízkoenergetických novostaveb a také výstavba v pasivním energetickém standardu.

DOBA PRO ČERPÁNÍ DOTACÍ

Podpora v rámci programu Zelená úsporám je nastavena tak, že prostředky mohou být průběžně čerpány po celé období od vyhlášení Programu do 31. prosince 2012. Žádosti o podporu budou přijímány do konce trvání Programu, nebo do vyčerpání finančních prostředků Programu. Nelze však žádat o podporu opatření dokončených před vyhlášením Programu. To znamená, že opatření, která mají kolaudační souhlas, nebo oznámení o užívání stavby, nebo předávací protokol, nebo protokol o uvedení zařízení do trvalého provozu vystavené před 1. 4. 2009 (pro panelové domy před 1. 9. 2009), nemohou dostat dotaci.

KDO MŮŽE O DOTACE ŽÁDAT

Oprávněnými žadateli o podporu jsou vlastníci rekonstruovaných a nově budovaných rodinných a bytových domů, kteří dům využívají k bydlení nebo k poskytování bydlení třetím osobám, tedy:

- fyzické osoby podnikající i nepodnikající (OSVČ, občané),
- společenství vlastníků bytových jednotek,
- bytová družstva,
- města a obce (včetně městských částí),
- podnikatelské subjekty (s. r. o., a. s., v. o. s. apod.),
- případně další právnické osoby.

Žadatelem o podporu může být pouze osoba, která je majitelem nebo spolumajitelem rodinného či bytového domu a je takto zapsána v katastru nemovitostí a která ho bude po dobu 15 let užívat k bydlení nebo poskytování bydlení, k čemuž se zaváže čestným prohlášením. Pokud se v období těchto 15 let změní osoba vlastníka, přechází tato podmínka na nového majitele. Ten se pak může rozhodnout, zda podmínky poskytnutí dotace na sebe převezme.

4 Předkládání žádosti o podporu a její administrace

Postup získání dotace je jednoduchý a lze jej rozdělit do několika kroků. V této kapitole se dozvíte, které kroky to jsou v oblasti podpory B – výstavba v pasivním energetickém standardu.

4.1 Žádost o dotaci

Nejprve si řekněme, kdy můžete podat žádost, jakou formou a kde dostanete formuláře žádosti.

KDY ŽÁDAT

Žádost o podporu se podává před zahájením nebo v průběhu realizace opatření na základě vydání stavebního povolení případně ohlášení stavby, nebo po ukončení realizace opatření, a to do 12 měsíců od oznámení o užívání stavby nebo vydání kolaudačního souhlasu. Podpora je definitivně přiznaná po ukončení realizace opatření a doložení splnění požadovaných podmínek podle Přílohy č. I/2 část B (kapitola 5.1).

O navýšení podpory formou bonusu se žádá současně s podáním žádostí, na jejichž kombinaci se poskytuje dotační bonus dle Přílohy č. I/2 část D (viz kapitola 5.3). Podpora je definitivně přiznaná po ukončení realizace opatření a doložení splnění požadovaných podmínek podle Přílohy č. I/2 části B, C (viz kapitola 5 a část C příručky).

KDE ZÍSKAT FORMULÁŘ

Formuláře žádosti o podporu získáte na každém krajském pracovišti Státního fondu životního prostředí ČR nebo na webových stránkách Programu www.zelenausporam.cz. Fyzické osoby nepodnikající (občané) mohou formulář dostat také na pobočkách bank, které jsou do Programu zapojeny. Pro každé opatření v oblasti B v kombinaci s opatřením v oblasti C se podává samostatná žádost. Žádost dokážete vyplnit sami. Spolu s ní je třeba přiložit formulář krycího listu, ve kterém se uvádějí technické údaje. Vyplní ho vámi vybraný odborník s autorizací (viz dále).

Požádat o podporu tedy lze v kterémkoli okamžiku výstavby – při její přípravě, v jejím průběhu, a dokonce do jednoho roku po ukončení. Podporu dostanete ve všech případech až po dokončení veškerých prací a doložení ukončení oznámením o užívání stavby, nebo kolaudačním souhlasem. Protože je pro přidělení dotace nutné splnit technické podmínky, je vhodné připravovat žádost již při přípravě projektu. Vyvarujete se tak případných problémů, které se daly snadno řešit v projektu, ale těžko se již napravují na stojícím domě.

4.2 Projekt, odborný posudek

AUTORIZOVANÝ ODBORNÍK

Najděte si odborníka na zpracování projektu. Odborník vám poradí, zda vámi plánovaný dům může splnit podmínky Programu. Zpracuje vám projekt a odborný posudek a pomůže s vyplněním krycího listu technických parametrů k žádosti. Tohoto odborníka najdete v databázi České komory autorizovaných inženýrů a techniků (www.ckait.cz) nebo v seznamu České komory architektů (www.cka.cc). Odborný posudek mohou rovněž zpracovat energetický auditor nebo zpracovatel průkazu energetické náročnosti budovy (v rozsahu svých působností stanovených zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií – www.mpo-enex.cz/experti/). Výstavba pasivních domů je značně specifické odvětví stavitelství. Informujte se proto, zda vámi vybraný odborník má s jejich výstavbou zkušenosti, a proveďte si jeho reference.

PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE – MINIMÁLNÍ ROZSAH

K žádosti o poskytnutí dotace se přikládá projektová dokumentace, z níž je patrný rozsah a způsob provedení stavby. Tento minimální rozsah dokumentace je nutné předložit vždy, když jde o změnu stávající stavby na pasivní dům. Pokud je minimální rozsah dokumentace požadované Programem součástí projektové dokumentace pro stavební povolení či ohlášení (tzn. v případě nové stavby v pasivním standardu), stačí předložit tuto projektovou dokumentaci. Dokumentace je zároveň podkladem k výpočtu požadované dotace.

Krycí listy jsou ke stažení na webových stránkách Programu www.zelenausporam.cz. Minimální rozsah projektu pro oblast B je uveden v příloze 2 této části příručky. Obsah odborného posudku je uveden v kapitole 5.2.

4.3 Podání žádosti

Nyní se můžeme věnovat tomu, kam je potřeba jít a které doklady vzít s sebou při podání žádosti.

Projekt se předkládá k posouzení na krajském pracovišti Fondu. Na základě kladného stanoviska Fondu se žádost podává na pracovišti subjektu, který je pověřen její další administrací.

OSOBY NEPODNIKAJÍCÍ

Pro nepodnikající občany (fyzické osoby nepodnikající) tedy platí, že s krycím listem a projektem včetně odborného posudku musí nejprve navštívit krajské pracoviště SFŽP. Tam předložené dokumenty pracovníci posoudí a potvrdí. Pokud v nich budou chyby, poradí vám, jak je odstranit. Krajské pracoviště vás poté vyzve, abyste si posouzené dokumenty vyzvedli. K posouzeným dokumen-

tům přidáte vyplněnou žádost včetně ostatních požadovaných příloh a předáte je pracovníkovi ve vybrané bance, čímž podání žádosti dokončíte.

OSOBY PODNIKAJÍCÍ

Naopak družstva, společenství vlastníků jednotek (SVJ), obce, podnikatelé, firmy apod. (fyzické osoby podnikající a právnické osoby) musí žádost včetně projektu a všech příloh odevzdávat výhradně na krajském pracovišti SFŽP.

Žádost podejte ve dvou vyhotoveních, z nichž jedno vám bude potvrzeno bankou nebo krajským pracovištěm SFŽP a vráceno pro vaše potřeby.

Žádosti o podporu se přijímají do 31. 12. 2012 nebo do vyčerpání finančních prostředků Programu.

4.4 Vyrozumění o poskytnutí podpory

Přibližně do 70 dnů od podání žádosti dojde k jejímu schválení a vy obdržíte vyrozumění o poskytnutí podpory. Vyrozumění bude kromě jiného obsahovat číslo žádosti a maximální částku, kterou můžete získat jako dotaci. Pokud se při samotné realizaci opatření neodchýlíte od původního záměru a uděláte vše správně, obdržíte plnou dotaci. Poskytovaná částka podpory však nemůže překročit výši investičních nákladů.

4.5 Realizace opatření

Realizaci investice můžete začít třeba ihned po podání žádosti. Od data vydání rozhodnutí o poskytnutí podpory máte v oblasti B na provedení plánovaného opatření 24 měsíců, maximálně však do 31. 12. 2012. Když vám jsou přiznány dotace v kombinaci dvou oblastí, vždy se řiďte delší lhůtou. V případě kombinace B (výstavba v pasivním energetickém standardu) + C.3 (solárně-termické kolektory) to tedy bude vždy 24 měsíců.

V části B neplatí podmínka, aby stavební firmy byly registrovány v Seznamu odborných dodavatelů a použité prvky v Seznamu výrobků a technologií. Důvodem je skutečnost, že pasivní domy se často staví dosud nepoužívanými a inovativními technologiemi. Požadavky na dosažení konečných parametrů pasivního domu podle přílohy č. I/12 (strana 27) přitom představují dostatečný nástroj kontroly kvality odvedené práce. Pro udělení dotace je klíčový konečný stav a tím je dosažení pasivního standardu.

Neprůvzdušnost obálky budovy, která je jednou z podmínek stanovených v příloze č. I/12, musí být po dokončení stavby ověřena měřením tzv. blower-door testem.

4.6 Ukončení realizace

ŽÁDOST PODANÁ PŘED REALIZACÍ OPATŘENÍ

Osoby nepodnikající

Pokud jste podali žádost před realizací opatření a dostali vyrozumění o poskytnutí podpory, zajděte po dokončení investiční akce do banky, kde se prokážete tímto vyrozuměním, předložíte faktury s tzv. položkovým rozpočtem a potvrzením o jejich zaplacení. Předložíte také výsledek blower-door testu a doložíte, že realizace projektu byla dokončena, a to buď kolaudačním souhlasem, nebo oznámením o užívání stavby, nebo předávacím protokolem, nebo protokolem o uvedení zařízení do trvalého provozu.

Osoby podnikající

Fyzické osoby podnikající a právnické osoby (bytová družstva, SVJ, obce, podnikatelé apod.) předkládají faktury a další výše uvedené doklady přímo na krajském pracovišti SFŽP. Pokud tito žadatelé žádali o podporu v režimu de minimis, musí předložit také čestné prohlášení, v němž uvedou výši veřejné podpory čerpané v režimu de minimis za poslední tři účetní období.

Pro všechny žadatele platí, že ukončení realizace opatření dokládají na stejných pracovištích banky nebo SFŽP, kde žádost podávali.

ŽÁDOST PODANÁ PO REALIZACI OPATŘENÍ

Pokud jste s podáním žádosti čekali na dokončení realizace, shromážděte si veškeré potřebné dokumenty, o kterých byla řeč v předchozích podkapitolách. Jsou jimi žádost, projekt, krycí list a případně další potřebné přílohy žádosti. Fyzické osoby nepodnikající (občané, majitelé domů) půjdou nejprve s krycím listem a projektem včetně energetického posudku na krajské pracoviště SFŽP, kde dokumenty pracovníci posoudí a potvrdí. K posouzeným dokumentům přidáte vyplněnou žádost včetně ostatních požadovaných příloh i z ukončené investiční akce (faktury s tzv. položkovým rozpočtem a potvrzením o jejich zaplacení, doklad o ukončení realizace projektu a výsledek blower-door testu) a předáte je pracovníkovi ve vybrané bance.

Fyzické osoby podnikající (podnikatelé) a právnické osoby (družstva, SVJ, obce, podnikatelé, firmy apod.) budou žádost včetně projektu a všech příloh odevzdávat jen na krajském pracovišti SFŽP.

4.7 Smlouva o poskytnutí podpory

Pokud jste podali žádost před realizací opatření, bude vám zhruba do 4 týdnů od doložení ukončení realizace doručena smlouva ve třech vyhotoveních. Všechny tři kopie smlouvy podepište a jeden podpis nechte úředně ověřit notářem. Dvě kopie smlouvy (jednu s ověřeným podpisem) zašlete Státnímu fondu životního prostředí ČR (přímo na odbor GIS).

V případě podání žádosti po dokončení realizace bude probíhat celý proces schválení dotace s lhůtou přibližně 70 dnů. Pak teprve vám bude zaslána smlouva ve třech vyhotoveních. Postupujte poté obdobně, jak je popsáno výše.

Na základě Smlouvy, doložení ukončení realizace opatření (oznámení o užívání stavby, kolaudační souhlas), faktury za nákup materiálu a provedení prací a potvrzení o jejich zaplacení vyplatí pověřený subjekt nebo Fond přiznanou výši podpory na účet uvedený ve Smlouvě. Předložené doklady budou předány Fondu k archivaci.

Podpora bude přibližně do měsíce převedena na účet, jehož číslo jste uvedli v žádosti. Musíte být majiteli tohoto účtu.

4.8 Časté otázky

Firma, která nám staví pasivní dům, nemusí být registrovaná v Seznamu odborných dodavatelů (SOD), znamená to, že můžeme stavět i svépomocí?

→ Ano, pasivní dům můžete postavit i svépomocí. Pro výstavbu v pasivním standardu jsou naprosto přesně daná kritéria, a pokud prokážete jejich splnění, máte nárok na dotaci.

Mohu žádost podat i před stavbou pasivního domu?

→ Žádost o dotaci lze podat i před dokončením domu (před kolaudací). Nezbytnou přílohou žádosti je sice list vlastnictví, pro podání žádosti v tomto případě ale postačí list vlastnictví k pozemku.

5 B. Výstavba v pasivním energetickém standardu

Pasivní domy vyžadují kreativní přístup, často se staví méně obvyklým způsobem a využívají se moderní technologie. V části B programu Zelená úsporám neplatí podmínka, aby stavební firmy byly registrovány v Seznamu odborných dodavatelů a použité prvky v Seznamu výrobků a technologií. Platí proto, že pro udělení dotace je klíčový konečný stav, tedy dosažení pasivního standardu.

Aby bylo rozdělování dotací spravedlivé a transparentní, jsou stanoveny podmínky, které musí každý dům pro získání dotace splnit. V této kapitole se seznámíte nejen s těmito podmínkami, ale i se způsobem, jak jejich splnění prokázete.

5.1 Podmínky pro získání dotace

Povězme si nejprve, co je v této oblasti podpořeno, kolik bude činit dotace, kdo může žádat a jaké při tom musí splnit technické podmínky.

V této oblasti je podporována výstavba nových a změna stavby stávajících obytných domů splňující pasivní energetický standard. Podmínkou je dosažení vypočtené hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění do 20 kWh/m² podlahové plochy u rodinných a 15 kWh/m² podlahové plochy bytových domů. Další podmínky pro dosažení požadovaného pasivního energetického standardu u rodinných a bytových domů jsou uvedeny v Příloze č. I/12.

Dům vystavěný v pasivním energetickém standardu má velmi nízkou roční potřebu tepla na vytápění, kterou lze krýt bez použití obvyklé otopné soustavy pouze se systémem nuceného větrání obsahujícím účinné zpětné získávání tepla z odváděného vzduchu (rekuperaci) a malým zařízením pro dohřev vzduchu v období velmi nízkých venkovních teplot. Pro splnění podmínek programu Zelená úsporám musí pasivní dům zejména dosáhnout měrné roční potřeby tepla na vytápění max. 20 kWh/m² u rodinných domů a 15 kWh/m² u bytových domů a splnění dalších podmínek stanovených v příloze č. I/12, kterou naleznete na straně 27. Při výpočtech se postupuje podle ČSN EN ISO 13790 v souladu s TNI 73 0329 (30) a ČSN 73 0540.

Neprůvzdušnost obálky budovy, která je jednou z podmínek stanovených v příloze č. I/12, musí být po dokončení stavby ověřena měřením tzv. blower-door testem.

VÝŠE DOTACE

Podpora je poskytována formou dotace jako fixní částka na jeden rodinný dům nebo na jednu bytovou jednotku v bytovém domě. Příjemcem podpory je v případě nové stavby první vlastník

pasivního rodinného domu, nebo bytu v pasivním bytovém domě, v případě změny stavby pak vlastník.

Výše dotace je uvedena v příloze č. 1/3 směrnice (najdete ji ve společné části příručky). Pro oblast B je uvedena i zde.

Podporovaná opatření	Jednotka dotace	Výše dotace
Rodinné domy v pasivním standardu	Kč/RD	250 000
Bytové domy v pasivním standardu	Kč/b. j.	150 000

5.2 Obsah odborného posudku

Součástí podávané žádosti je odborný posudek, který vám zpracuje projektant nebo architekt či energetický auditor (viz také kapitola 4.2). Hlavní částí posudku je krycí list. Pro jeho vyplnění musí odborník mimo jiné provést příslušné výpočty.

Odborným posudkem se pro potřeby Programu rozumí:

- posouzení tepelně technických vlastností konstrukcí budov;
- výpočet měrné roční potřeby tepla na vytápění podle harmonizovaných technických norem a případně s použitím metody výpočtu a okrajových podmínek podle TNI 73 0329 (rodinné domy) a TNI 73 0330 (bytové domy),
- doložení výpočtu všech parametrů uvedených v Příloze č. 1/12 (viz strana 27);
- krycí list (viz Příloha č. 1/11) s vyplněnými údaji o stavbě a provedeném opatření.

Tyto požadavky jsou v oblasti podpory B doloženy autorizovaným inženýrem v oborech pozemní stavby, technika prostředí a technologická zařízení budov (projektantem), autorizovaným architektem (vybrané autorizované osoby podle zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a inženýrů a techniků činných ve výstavbě ve znění pozdějších předpisů), energetickým auditorem nebo zpracovatelem průkazu energetické náročnosti budovy (v rozsahu svých působností stanovených zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií).

Podrobný přehled možných zpracovatelů odborného posudku je uveden na webových stránkách Programu (www.zelenausporam.cz).

5.3 Dotační bonus

Kombinace opatření B (pasivní stavba) + C.3 (solárně-termické kolektory) je zvýhodněna dotačním bonusem (pouze při současném podání žádosti a maximálně jednou pro daný objekt).

Výše dotačního bonusu je uvedena v příloze č. I/3 směrnice (najdete ji ve společné části příručky) a je uvedena i zde.

Podporovaná opatření	Jednotka dotace	Výše dotace
Rodinné domy (RD)		
D Dotační bonus při kombinaci vybraných opatření u RD	Kč/RD	20 000
Bytové domy (BD)		
D Dotační bonus při kombinaci vybraných opatření u BD	Kč/BD	50 000

5.4 Časté otázky

Slyšeli jsme, že pro získání dotace je nutné instalovat do pasivního domu obnovitelný zdroj energie. Je to pravda a kde je to stanoveno?

- Výslovná podmínka využití obnovitelných zdrojů v pasivním domě v programu Zelená úsporám stanovena není. Ale u většiny projektů bude nutné využít obnovitelných zdrojů (např. solárně-termických kolektorů, tepelného čerpadla), aby bylo možné splnit požadavek na potřebu primární energie z neobnovitelných zdrojů na vytápění, přípravu teplé vody a technické systémy budovy, který je obsažen v příloze č. I/12. Na tyto zdroje lze také získat dotaci a při kombinaci pasivního domu se solárně-termickými kolektory navíc i dotační bonus.

V které fázi dokončování stavby máme provést blower-door test?

- Měření vzduchotěsnosti, tzv. blower-door test, se pro přidělení dotace provádí metodou „B“, která slouží k ověření těsnosti prosté obálky budovy za vyloučení technologických průchoďů (kanalizace, vzduchotechnika, kouřovody aj.). Provádí se tedy v době, kdy je obálka budovy dokončena, ale ještě je možný přístup k hlavní vzduchotěsnicí vrstvě a lze ji v průběhu testu opravit, bude-li to potřeba.

6 Slovníček pojmů a zkratek

Administrace

Proces od podání žádosti po vyplacení podpory

Alokace

Objem finančních prostředků určených k rozdělení v programu Zelená úsporám

Assigned Amount Unit (AAU)

Jednotka přiděleného množství dle zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů v platném znění, v rámci Kjótského protokolu představuje obchodovatelné právo státu vypustit do ovzduší jednu tunu CO₂ eq. v období 2008–2012.

Autorizovaný architekt

Architekt, kterému byla udělena autorizace podle zákona č. 360/1992 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, a jenž je zapsán v seznamu autorizovaných architektů vedeném Českou komorou architektů (www.cka.cz)

Autorizovaný inženýr

Inženýr, kterému byla udělena autorizace podle zákona č. 360/1992 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, a jenž je zapsán v seznamu autorizovaných inženýrů vedeném Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (www.ckait.cz)

Autorizovaný technik

Technik, kterému byla udělena autorizace podle zákona č. 360/1992 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, a jenž je zapsán v seznamu autorizovaných inženýrů vedeném Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (www.ckait.cz)

Bloková výjimka

Nařízení Komise č. 800/2008 umožňuje podnikům čerpat dotace na dosažení úspor energie (oblasti A a B) a na podporu energie z obnovitelných zdrojů energie (oblast C). Výše dotace je pak procentuálně omezena v závislosti na velikosti žadatele (viz Drobný, malý a střední podnikatel).

Bytová jednotka

Reálně vymezená část domu, která může být předmětem vlastnického práva dle zákona o vlastnictví bytů (čili ji lze nabývat a prodávat)

Bytový dům

Stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé rodinné bydlení a je k tomu účelu určena a která není rodinným domem

Bytový dům nepanelové technologie

Bytový dům, který není postaven v žádné z typizovaných konstrukčních soustav panelových bytových domů

CO₂

Oxid uhličitý

CZT

Centrální zásobování teplem

ČSN EN ISO 13790

Energetická náročnost budov – Výpočet spotřeby energie na vytápění a chlazení. Tato norma uvádí výpočtové metody pro hodnocení roční spotřeby energie na vytápění a chlazení obytných a nebytových budov nebo jejich částí. Tato metoda obsahuje i výpočet roční potřeby energie na vytápění a chlazení pro zajištění požadované teploty v budově.

ČSN 73 0540

Norma ČSN 73 0540 Tepelná ochrana budov se člení na 4 části: část 1 „Termíny a definice. Veličiny pro navrhování a ověřování“, část 2 „Funkční požadavky“, část 3 „Výpočtové hodnoty veličin pro navrhování a ověřování“, část 4 „Výpočtové metody pro navrhování a ověřování“. Je to jedna z klíčových norem pro navrhování a hodnocení budov, a to především z hlediska spotřeby energie na vytápění.

De minimis

Celková výše pomoci *de minimis* udělená jednomu subjektu nesmí přesáhnout částku 200 000 EUR (100 000 EUR v případě subjektu působícího v odvětví silniční dopravy) během kteréhokoliv tříletého období. Tento strop platí pro všechny formy veřejné podpory *de minimis* čerpané daným subjektem, tedy bez ohledu na jejich cíl, čerpá-li tedy podnik podporu *de minimis* v rámci více projektů a/nebo od více poskytovatelů.

Dočasný rámec

Podporu upravuje sdělení Komise – Dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize (2009/C 16/01). Tímto rozhodnutím Evropská komise uznává, že Česká republika byla zasažena krizí jako celek, a příjemce tuto skutečnost nemusí dokazovat jednotlivě. Maximální výše podpory je ekvivalent 500 tis. EUR pro jeden podnik v období 1. 1. 2008 až 31. 12. 2010.

Dotační bonus

Finanční zvýhodnění za vybrané kombinace opatření, a to pouze při současném podání žádosti, avšak maximálně jednou pro daný objekt i při využití více kombinací uvedených ve směrnici MŽP č. 9/2009

Drobný, malý a střední podnikatel (MSP)

1. Za drobného, malého a středního podnikatele (MSP) se považuje podnikatel, který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců a jehož aktiva/majetek nepřesahují korunový ekvivalent částky 43 mil. EUR, nebo má-li obrat/příjmy nepřesahující korunový ekvivalent 50 mil. EUR.
2. Za malého podnikatele se považuje podnikatel, který zaměstnává méně než 50 zaměstnanců a jeho aktiva/majetek, nebo obrat/příjmy nepřesahují korunový ekvivalent 10 mil. EUR.
3. Za drobného podnikatele se považuje podnikatel, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jeho aktiva/majetek, nebo obrat/příjmy nepřesahují korunový ekvivalent 2 mil. EUR.

Podrobnosti k vymezení pojmu drobný, malý a střední podnikatel a postupů pro zařazování podnikatelů do jednotlivých kategorií jsou uvedeny v příloze č. 2 obecného dílu příručky.

Energetický auditor

Osoba zapsaná v seznamu energetických auditorů vedeném Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, která provádí energetický audit, tudíž hodnotí energetické parametry budov a navrhuje opatření k dosažení energetických úspor. Přehled auditorů najdete na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (www.mpo.cz).

Energetický expert

Osoba zapsaná v seznamu energetických auditorů vedeném Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, která zpracovává průkaz energetické náročnosti budovy. Přehled energetických expertů s tímto oprávněním naleznete na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (www.mpo.cz).

Environmentálně šetrný způsob vytápění

Vytápění prostřednictvím moderních technologií využívajících obnovitelné zdroje energie – v kontextu programu Zelená úsporám jde výhradně o systémy, které využívají sluneční energii, energii biomasy nebo energii prostředí a zajišťují dodávku tepla a/nebo teplé vody pro fyzické osoby.

EU ETS

European Greenhouse Gas Emission Trading Scheme (obchodování s emisemi CO₂ na úrovni firem v rámci Evropské unie podle směrnice 2003/87/ES)

Fixní částka

Stanovení výše dotace pevnou částkou, a to v oblasti A v Kč na m² podlahové plochy, nejvýše na 350 m² u rodinných domů a na 120 m² u bytových jednotek v bytových domech; v oblasti B v Kč

na jeden rodinný dům nebo na jednu bytovou jednotku v bytovém domě; a v oblasti C na konkrétní typ podporovaného zařízení

GIS

Green Investment Scheme – schéma financování investic ze zisku za ušetřené emise skleníkových plynů. V ČR se toto programové schéma nazývá „Zelená úsporám“.

International Emission Trading (IET)

Mezinárodní emisní obchodování podle čl. 17 Kjótského protokolu

Jmenovitý tepelný příkon zdroje

Vypočítává se jako podíl běžně udávané hodnoty jmenovitého tepelného výkonu zdroje a jeho účinnosti.

Kvalitní zateplení

Provedení dodatečné tepelné izolace vedoucí k dosažení maximálně požadované hodnoty součinitele prostupu tepla konstrukce pro jednotlivé konstrukce podle ČSN 73 0540

Měrná potřeba tepla na vytápění

Čistá výpočtová potřeba tepla na prostorové vytápění bez vlivu účinnosti otopné soustavy a zdroje tepla. Vypočtené množství tepla v kWh, které je za rok potřeba dodat do místností na vytápění, vztahované na 1 m² podlahové plochy budovy – nezahrnuje v sobě účinnost otopné soustavy a zdroje tepla. Při výpočtu se postupuje dle ČSN EN ISO 13790 v souladu s TNI 73 0329, TNI 73 0330 a ČSN 73 0540 nebo také v souladu s vyhláškou MPO ČR č. 148/2007 Sb., o energetické náročnosti budov.

MŽP

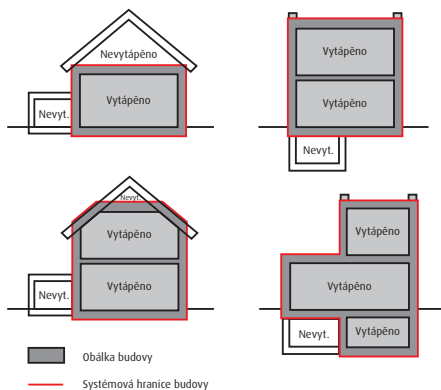
Ministerstvo životního prostředí

Nepanelová technologie

Takové materiálové a dispoziční provedení stavby, které nespadá do výčtu typizovaných stavebních soustav uvedených v příloze nařízení vlády č. 299/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o stavby s individuálním objemově dispozičním řešením provedené ve zděné technologii s využitím cihel, tvárnic, blokopanelů, případně i s využitím montovaných konstrukcí na bázi vrstvených silikátových nebo dřevěných dílců.

Nízkoenergetický standard

V rámci Programu se jedná o nepřekročení měrné roční potřeby tepla na vytápění na úrovni 70 kWh/m² u rodinných domů a 55 kWh/m² u bytových domů. Při výpočtech se postupuje podle ČSN EN ISO 13790 v souladu s TNI 73 0329 (30) a ČSN 73 0540.

Obálka budovy

Obálkou budovy se rozumí všechny konstrukce na systémové hranici budovy, které jsou vystaveny venkovnímu prostředí.

Obnovitelné zdroje energie (OZE)

Nefosilní zdroje energie, konkrétně energie slunečního záření, geotermální energie, energie půdy, energie vzduchu a energie biomasy

Obytný dům

Ve smyslu vyhlášky č. 268/2009 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, se jím rozumí rodinný dům jako stavba pro bydlení, která svým stavebním uspořádáním odpovídá požadavkům na rodinné bydlení a v níž je více než polovina podlahové plochy místností a prostorů určena k bydlení, nebo bytový dům jako stavba pro bydlení, ve které převažuje funkce bydlení. To znamená, že obytnými budovami jsou jak rodinné, tak bytové domy bez rozlišení konstrukce (tedy jak panelové, tak nepanelové – zděné).

vidá požadavkům na rodinné bydlení a v níž je více než polovina podlahové plochy místností a prostorů určena k bydlení, nebo bytový dům jako stavba pro bydlení, ve které převažuje funkce bydlení. To znamená, že obytnými budovami jsou jak rodinné, tak bytové domy bez rozlišení konstrukce (tedy jak panelové, tak nepanelové – zděné).

Odborný posudek

Příloha žádosti o podporu prokazující splnění energetických a environmentálních požadavků Programu na realizovaný projekt. Obsah odborného posudku a osoby oprávněné k jeho zpracování naleznete v této příručce nebo v přílohách směrnice MŽP č. 9/2009.

Panelový bytový dům

Bytový dům postavený v některé z typizovaných konstrukčních soustav uvedených v příloze č. 1 nařízení vlády č. 299/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Pasivní dům

Budova vystavěná v pasivním energetickém standardu má velmi nízkou roční potřebu tepla na vytápění, kterou lze krýt bez použití obvyklé otopné soustavy pouze se systémem nuceného větrání obsahujícím účinné zpětné získávání tepla z odváděného vzduchu (rekuperaci) a malým zařízením pro dohřev vzduchu v období velmi nízkých venkovních teplot. Celková primární energie spojená s provozem budovy (vytápění, ohřev vody a pomocná energie) nemá u těchto budov překračovat hodnotu 60 kWh/(m²a). Pro splnění podmínek programu Zelená úsporám musí pasivní dům zejména dosáhnout měrné roční potřeby tepla na vytápění max. 20 kWh/m² u rodinných domů a 15 kWh/m² u bytových domů.

Pasivní energetický standard

V rámci Programu se jedná o nepřekročení měrné roční potřeby tepla na vytápění na úrovni 20 kWh/m² u rodinných domů a 15 kWh/m² u bytových domů a splnění dalších podmínek stanovených v příloze č. 1/12 směrnice MŽP č. 9/2009. Při výpočtech se postupuje podle ČSN EN ISO 13790 v souladu s TNI 73 0329 (30) a ČSN 73 0540.

Položkový rozpočet

Detailní vyčíslení jednotlivých položek celkové ceny realizovaného projektu, tj. jednotlivých prací a položek materiálu

Polutant

Chemikálie přítomná v prostředí v nepřírodně vysoké koncentraci jako důsledek lidské činnosti, látka znečišťující životní prostředí

Poskytnutí podpory

Podpora se uvolňuje jednorázově na základě rozhodnutí o poskytnutí podpory, a to zásadně v Kč a bezhotovostním převodem na bankovní účet příjemce podpory uvedený v žádosti o podporu. Převod bude proveden do 30 dnů od předložení smlouvy o poskytnutí dotace žadatelem a doložení splnění podmínek smlouvy. Podpora musí být vyplacena na účet uvedený v žádosti, jehož majitelem je žadatel.

Pověřený subjekt

Subjekt pověřený administrací žádostí o podporu v Programu. Pověřenými subjekty jsou Státní fond životního prostředí ČR a některé banky.

Na krajských pracovištích Státního fondu životního prostředí ČR podávají žádosti o podporu právnické osoby a fyzické osoby podnikající (podnikatelé, bytová družstva apod.). Fyzické osoby nepodnikající (majitelé rodinných domů apod.) si na krajských pracovištích pouze nechávají prověřit projekt, odborný posudek a krycí list v oblasti A (zateplení) a B (pasivní domy).

Na pobočkách bank pověřených administrací žádostí o podporu z programu Zelená úsporám podávají žádosti pouze fyzické osoby nepodnikající. Aktuální seznam bank najdete na webových stránkách Programu (www.zelenausporam.cz).

Projekt

Dokumentace nutná k ohlášení stavby nebo k vydání stavebního povolení podle platného znění stavebního zákona a prováděcích vyhlášek – kromě projektu je nutno doložit také odborný posudek a krycí list technických parametrů.

Rekuperace

Rekuperace neboli zpětné získání tepla je energeticky úsporná technologie, při níž teplý vzduch odváděný z interiéru, při tzv. řízeném větrání z obytných prostor, předehřívá ve speciálním zařízení (rekuperačním výměníku) čerstvý venkovní vzduch přiváděný do obytných prostor. Tím dochází k výměně vzduchu a minimální ztrátě tepla oproti větrání okny.

Rodinný dům (RD)

Objekt, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé rodinné bydlení a je k tomu účelu určena, v němž jsou nejvýše tři samostatné byty a má nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Nikoliv tedy např. objekty určené k individuální rekreaci nebo průmyslové objekty, a to ani v případě, že zde má žadatel trvalé bydliště.

Rozhodnutí

Hromadné rozhodnutí ministra o poskytnutí dotace z programu Zelená úsporám na základě doporučení Rady SFŽP. Na jeho základě je vydáno buď vyrozumění (před realizací opatření), nebo smlouva (po realizaci opatření).

Rozhodný termín

Datum ukončení realizace projektu přípustné pro podporu v programu Zelená úsporám – podporovány jsou pouze projekty dokončené po 1. 4. 2009, v případě panelových bytových domů pak po 1. 9. 2009. Datum ukončení realizace projektu se dokládá datem kolaudace, nebo datem podání oznámení o užívání stavby, datem vystavení předávacího protokolu dodavatelskou firmou, nebo datem vystavení protokolu o uvedení zařízení do trvalého provozu.

Řízené větrání

Automatické větrání pomocí ventilátorů bez nutnosti otevírat okna

Seznam odborných dodavatelů (SOD)

Seznam dodavatelů/poskytovatelů služeb, kteří prokázali svoji kvalifikaci spolu s osvědčením o odbornosti v jedné či více činnostech, které jsou v rámci Programu podporovány. Registrace do seznamu je bezplatná. Žadatel může při realizaci projektu podporovaného z programu Zelená úsporám využít pouze služeb dodavatelů uvedených v SOD. Projekt, při jehož realizaci žadatel využije služeb dodavatele, který není uveden v SOD, nebude podpořen, stejně tak projekt realizovaný svépomocí. Tato podmínka se nevztahuje na realizace v oblasti podpory B (pasivní výstavba).

Seznam výrobků a technologií (SVT)

Seznam materiálů, výrobků a technologií splňujících legislativní požadavky a technické parametry, které zajišťují jejich ekologickou šetrnost a ekologický přínos. Výrobky do SVT registruje zdarma jejich výrobce/dodavatel. Žadatel může čerpat podporu pouze na výrobek uvedený v SVT. Tato podmínka se nevztahuje na realizace v oblasti podpory B (pasivní výstavba).

SFŽP ČR

Státní fond životního prostředí České republiky

Smlouva

Konečný závazný dokument, který obsahuje veškeré podmínky přidělení dotace. Uzavírá se po prokázání dokončení a zaplacení realizace opatření.

Solárně-termický kolektor

Systém sloužící k absorpci slunečního záření a jeho využití ve formě tepla a určený pro celoroční přípravu teplé vody nebo pro kombinaci celoroční přípravy teplé vody a přítápění

Součinitel prostupu tepla U

[W.m⁻².K⁻¹] Hodnota vyjadřující celkovou výměnu tepla přes stavební konstrukci ve wattech na ploše 1 m² při teplotním rozdílu 1 Kelvin, tzn. kolik wattů projde 1 metrem čtverečním stavební konstrukce při rozdílu teplot 1 Kelvin. Čím nižší je tedy hodnota součinitele prostupu tepla, tím lepší jsou

tepelně izolační vlastnosti materiálu či konstrukce. Celková hodnota součinitele prostupu tepla není pouhým součtem hodnot jednotlivých materiálů v ideálním výseku konstrukce, ale do hry vstupují také tepelné mosty a tepelné vazby mezi jednotlivými konstrukčními vrstvami.

Například:

- mezi vytápěným interiérem a exteriérem přes obvodovou stěnu objektu,
- mezi dvěma interiéry s rozdílnou teplotou přes vnitřní stěnu,
- mezi vytápěným interiérem a zeminou pod objektem přes podlahu na terénu apod.

Stanovuje se jako převrácená hodnota tepelného odporu: $U = 1/R$.

Součinitel prostupu tepla - normová hodnota U_N

Normová hodnota U_N je hodnota daná normou (ČSN 73 0540-2) jako požadovaná, nebo doporučená. Slouží k porovnání součinitele prostupu tepla posuzované konstrukce a následnému vyhodnocení.

Například:

Obvodová stěna domu má vypočtený součinitel prostupu tepla $U = 0,23 \text{ W.m}^{-2}.\text{K}^{-1}$.

Normou doporučená hodnota součinitele prostupu tepla pro vnější stěnu je $U_N = 0,25 \text{ W.m}^{-2}.\text{K}^{-1}$.

$U = 0,23 \text{ W.m}^{-2}.\text{K}^{-1} \leq U_N = 0,25 \text{ W.m}^{-2}.\text{K}^{-1}$ Požadavek je tedy splněn.

Součinitel prostupu tepla průměrný U_{em}

Udává součinitel prostupu tepla celé obálky budovy (vytápěné zóny), který zahrnuje vlivy všech ochlazovaných konstrukcí tvořících systémovou hranici budovy (vytápěné zóny). Zjednodušeně se jedná o vážený průměr součinitelů prostupu tepla všech ochlazovaných konstrukcí ($U_{stěny}$, U_{okna} , $U_{podlahy}$, $U_{střechy}$ apod.).

Je definován vztahem: $U_{em} = H_T / A$, kde:

- H_T ... ztráta prostupem tepla (skrz stavební konstrukce, větráním) stanovená pro budovu (vytápěnou zónu),
- A ... celková plocha všech ochlazovaných konstrukcí ohraničujících objem budovy (vytápěné zóny).

Součinitel prostupu tepla výplně otvoru U_w

Charakterizuje výměnu tepla mezi dvěma prostředími, která jsou vzájemně oddělena výplní otvoru.

Součinitel tepelné vodivosti λ

$[\text{W.m}^{-1}.\text{K}^{-1}]$ Součinitel tepelné vodivosti vyjadřuje schopnost materiálu vést teplo, tzn. kolik wattů projde vrstvou materiálu o tloušťce 1 metr při rozdílu teplot 1 Kelvin.

Stanovený energetický standard

Splnění požadavků na tepelně technické vlastnosti konstrukcí a budov podle ČSN 73 0540 v platném znění a na požadované energetické náročnosti rodinného nebo bytového domu nepřesahující hodnotu roční měrné potřeby tepla na vytápění stanovenou Programem

Stavebnětechnické posouzení

Odborné posouzení současného stavebnětechnického stavu domu s cílem získat co nejspolehlivější informace o technickém stavu, provedení a vlastnostech stávajícího objektu. Posudek slouží jako podklad projektu pro změnu stavby (rekonstrukce, nástavba, přístavba apod.).

SVJ

Společenství vlastníků jednotek – jejich fungování upravuje zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů).

Systémová hranice budovy

Systémová hranice budovy je hranice tvořená vnějším povrchem konstrukcí, které ohraničují vytápěnou zónu (viz obrázek Obálka budovy).

Tepelné čerpadlo

Takový zdroj energie, který odnímá nízkopotenciální teplo z vnějšího prostředí a předává ho k dalšímu využití teplotnosné látky v lokálních systémech napojených na otopnou soustavu obytného domu zajišťujících dodávku tepla pro vytápění obytného domu a případně i přípravu teplé vody. Zařízení umožňující získávat energii k vytápění a přípravě teplé vody z vnějšího prostředí – vody, vzduchu a země. Tepelná čerpadla se dělí podle zdroje pro odběr tepla a média, kterému teplo odevzdávají k přenosu. Program Zelená úsporám podporuje tepelná čerpadla kombinace země–voda, vzduch–voda a voda–voda, která splňují podmínky Programu.

Tepelný most

Jako tepelný most je označována část stavební konstrukce, kde dochází ke zvýšené výměně tepla, a výrazně se tak mění její tepelný odpor. Tímto místem uniká více tepelné energie a má v interiéru chladnější povrch, zatímco v exteriéru naopak teplejší povrch než okolní konstrukce. Tepelné mosty vznikají při změně tvaru konstrukce (nároží, kouty), při napojení konstrukcí s odlišnou tepelnou vodivostí, při prostupu prvků o jiné tepelné vodivosti, při změně tloušťky vrstev stavební konstrukce apod.

Příklady tepelných mostů:

- pro obvodovou stěnu jako celek je tepelným mostem celé okno a jeho připojení do dané stěny,
- pro obvodovou stěnu je tepelným mostem železobetonový věnec ztužující budovu po celém obvodu,
- ve skladbě šikmě zateplené střechy bývají tepelným mostem krokve,
- pro jakoukoliv konstrukci jsou tepelnými mosty prostupující kovové konstrukce (balkonové nosníky, potrubí).

Tepelné mosty negativně ovlivňují tepelné vlastnosti stavebních konstrukcí!

Tepelný odpor vrstvy; tepelný odpor konstrukce

R [$\text{m}^2 \cdot \text{K}^1 \cdot \text{W}^{-1}$] Tepelný odpor konstrukce je tepelně-izolační vlastnost vrstvy materiálu nebo stavební konstrukce dané tloušťky.

Hodnota je dána podílem: $R = d / \lambda$, kde:

- d ... tloušťka vrstvy; tloušťka vrstvy ve stavební konstrukci [m],
- λ ... součinitel tepelné vodivosti [$\text{W} \cdot \text{m}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$].

Čím je hodnota tepelného odporu vyšší, tím jsou lepší tepelné vlastnosti vrstvy (konstrukce).

TNI

Technická normalizační informace. Je to technický normalizační dokument informativního charakteru.

TNI 73 0302

Zjednodušený výpočtový postup pro energetické hodnocení solárních tepelných soustav v základních aplikacích (příprava teplé vody, vytápění, ohřev bazénové vody) za jednotných okrajových podmínek pro výpočet měsíční bilance

TNI 73 0329

Zjednodušené výpočtové hodnocení a klasifikace obytných budov s velmi nízkou potřebou tepla na vytápění – Rodinné domy; tato technická normalizační informace stanovuje jednotný postup hodnocení rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností, zejména nízkoenergetických a pasivních domů podle přílohy A ČSN 73 0540-2:2007. Stanovuje soubor okrajových podmínek výpočtů, způsob užití budovy v referenčním hodnocení pro jednotné započítání vnitřních tepelných zisků a výměny vzduchu a předepisuje jednotný přístup při uvažování pasivních solárních zisků v budově, účinnost přeměny energie v technických zařízeních a přepoččet na hodnoty primární energie.

TNI 73 0330

Zjednodušené výpočtové hodnocení a klasifikace obytných budov s velmi nízkou potřebou tepla na vytápění – Bytové domy; tato technická normalizační informace stanovuje jednotný postup hodnocení bytových domů, se zvláštním důrazem na nízkoenergetické a pasivní domy. Stanovuje soubor okrajových podmínek výpočtů, způsob užití budovy v referenčním hodnocení pro jednotné započítání vnitřních tepelných zisků a výměny vzduchu a předepisuje jednotný přístup při uvažování pasivních solárních zisků v budově, účinnost přeměny energie v technických zařízeních a přepoččet na hodnoty primární energie.

TOC

Celkový organický uhlík, organické látky

Topný faktor

(COP, Coefficient of Performance) je základním parametrem ukazujícím „účinnost“ tepelného čerpadla. Je to poměr mezi vyrobeným teplem a spotřebovanou elektrickou energií. Čím vyšší je topný faktor, tím levnější je provoz zařízení. Topný faktor se u tepelného čerpadla mění podle podmínek, ve kterých pracuje. Podmínky stanovení topného faktoru se uvádějí například takto: S0/W35,

což znamená, že na vstupu do tepelného čerpadla je tekutina o teplotě 0 °C a na výstupu do topného systému tekutina o teplotě 35 °C.

TZL

Tuhé znečišťující látky, prach

Veřejná podpora

Veřejnou podporou se rozumí každá podpora poskytnutá v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, a pokud ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Za státní prostředky se na základě judikatury ES považují i ostatní veřejné zdroje (tedy i dotace z programu Zelená úsporám).

V programu Zelená úsporám lze poskytovat dotace ve třech režimech veřejné podpory, které jsou slučitelné s právními předpisy EU. Je to v režimu *de minimis* (200 tis. EUR), podle Dočasného rámce (500 tis. EUR) a podle Blokové výjimky. Zároveň platí omezení podle přílohy č. I/3 směrnice MŽP č. 9/2009 (100 milionů Kč).

Podrobné informace k veřejné podpoře v programu Zelená úsporám jsou v příloze č. 2 v obecném dílu příručky.

Vlastník

Osoba zapsaná jako majitel objektu, který je předmětem prováděných opatření, na listu vlastnictví, tj. ve výpisu z katastru nemovitostí. Pokud má nemovitost více vlastníků, je třeba předložit úředně ověřený souhlas všech spoluvlastníků objektu s provedením opatření nebo instalací zařízení (formulář „souhlasného prohlášení vlastníků nemovitostí“ je ke stažení na www.zelenausporam.cz, není vyžadován ověřený podpis žadatele).

Vyrozumění o poskytnutí podpory

Príslib dotace u žádosti podané před realizací opatření, vydaný pro konkrétní žádost a žadatele, který stanovuje výši podpory a mezní termín čerpání dotace.

Vytápěná zóna

Vytápěnou zónou je celá budova nebo její ucelená část, v níž je zajišťován nějaký požadovaný stav vnitřního prostředí (požadovaná teplota, vlhkost). K vytápěné zóně přiléhá buď venkovní prostředí, nebo další zóna (např. nevytápěná zóna) – viz obrázek Obálka budovy.

Zařízení

Instalované zařízení na využívání energie z obnovitelných zdrojů energie včetně příslušenství, na které je poskytována podpora z Programu

Zdroj na biomasu

Výhradně hlavní lokální zdroj napojený na otopnou soustavu objektu, který využívá pouze energii biomasy a zajišťuje dodávku tepla pro vytápění obytného domu a případně i přípravu teplé vody

Žadatelé

Vlastníci a stavebníci budov určených k bydlení (fyzické osoby i právnické osoby). Žadatelem o podporu může být pouze osoba, která je zapsána v katastru nemovitostí jako (spolu)vlastník nemovitosti a která rodinný dům nebo bytový dům bude po 15 let užívat k bydlení nebo poskytování bydlení. Pokud poskytnutí podpory žadateli vylučuje nebo neumožňuje obecně závazný právní předpis, podporu nelze poskytnout.

Přílohy

Technické a energetické požadavky pro dosažení pasivního standardu – příloha I/12

Podrobný popis požadovaných a doporučených vlastností a komentáře ke způsobu výpočtu a způsobu deklarace jejich výsledků jsou uvedeny v TNI 73 0329 a TNI 73 0330, vydaných Úřadem pro normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Přehled uvedený v tabulkách 1 a 2 se dále odvolává i na soubor českých technických norem, zejména ČSN 73 0540 a ČSN EN ISO 13790, ČSN EN 13829.

Tabulka 1: Pasivní rodinný dům

Jev, veličina	Ozn.	Jednotka	Požadavek	Způsob prokázání	Poznámka
Prostup tepla					
1a Součinitel prostupu tepla všech jednotlivých konstrukcí na systémové hranici	U	W/(m ² K)	Splnění požadavku na doporučené hodnoty podle ČSN 73 0540-2, pokud není výjimečně a zdůvodněně jinak (podrobněji TNI 73 0329).	Výpočet v souladu s ČSN 73 0540-4	Podle konkrétních podmínek se doporučuje splnění hodnot na úrovni 2/3 až 3/4 hodnot doporučených normou ČSN 73 0540-2.
1b Střední hodnota součinitele prostupu tepla	U_{em}	W/(m ² K)	$U_{em} \leq 0,22$	Výpočet v souladu s ČSN 73 0540-2	Podle konkrétních podmínek se doporučuje: $U_{em} \leq 0,15 - 0,18$.
Kvalita vzduchu a tepelná ztráta výměnou vzduchu					
2 Přívod čerstvého vzduchu do všech obytných místností	-	-	Zajištěn	Kontrola projektové dokumentace, slovní hodnocení	
3 Účinnost zpětného získávání tepla z odváděného vzduchu	η	%	$\eta \geq 75$	Podle ověřených podkladů výrobce technického zařízení (rekuperátoru)	V energetických bilančních výpočtech se užije hodnota snížená o 10 procentních bodů.
4 Neprůzdušnost obálky budovy <i>A: ve fázi přípravy stavby</i>	n_{50}	[1/h]	$n_{50} = 0,6$	Kontrola projektové dokumentace, zejména úplné celistvosti vzduchotěsního systému	Projektový předpoklad

Jev, veličina	Ozn.	Jednotka	Požadavek	Způsob prokázání	Poznámka
<i>B: po dokončení stavby</i>	n_{50}	[1/h]	$n_{50} \leq 0,6$	Měření metodou tlakového spádu a výpočet n_{50} v souladu s ČSN EN 13829, metoda B	Výjimečně se v souladu s TNI 73 0329 za určitých podmínek akceptuje $n_{50} \leq 0,8$, nejpozději však do 31. 12. 2009.
Zajištění pohody prostředí v letním období					
5 Nejvyšší teplota vzduchu v pobytové místnosti	θ_i	°C	≤ 27	Výpočet podle ČSN 73 0540-4	Strojní chlazení se nepředpokládá.
Potřeba tepla na vytápění					
6 Měrná potřeba tepla na vytápění	E_A	kWh/(m ² a)	≤ 20	Výpočet podle ČSN EN ISO 13790 a dalších norem, upřesnění podle TNI 73 0329	Doporučená hodnota: ≤ 15
Potřeba primární energie					
7 Potřeba primární energie z neobnovitelných zdrojů na vytápění, přípravu teplé vody a technické systémy budovy	PE_A	kWh/(m ² a)	≤ 60	Výpočet podle TNI 73 0329	

Tabulka 2: Pasivní bytový dům

Jev, veličina	Ozn.	Jednotka	Požadavek	Způsob prokázání	Poznámka
Prostup tepla					
1a Součinitel prostupu tepla jednotlivých konstrukcí na systémové hranici	U	W/(m ² K)	Splnění požadavku na doporučené hodnoty podle ČSN 730540-2, pokud není výjimečně a zdůvodněně jinak (podrobněji TNI 73 0330).	Výpočet v souladu s ČSN 73 0540-4	Podle konkrétních podmínek se doporučuje splnění hodnot na úrovni 2/3 až 3/4 hodnot doporučených normou ČSN 73 0540-2.
1b Střední hodnota součinitele prostupu tepla	U_{em}	W/(m ² K)	$U_{em} \leq 0,30$	Výpočet v souladu s ČSN 73 0540-2	Podle konkrétních podmínek se doporučuje $U_{em} \leq 0,30$.
Kvalita vzduchu a tepelná ztráta výměnou vzduchu					
2 Přívod čerstvého vzduchu do všech pobytových místností	-	-	Zajištěn	Kontrola projektové dokumentace, slovní hodnocení	

Jev, veličina	Ozn.	Jednotka	Požadavek	Způsob prokázání	Poznámka
3 Účinnost zpětného získávání tepla z odváděného vzduchu	η	%	$\eta \geq 70$	Podle ověřených podkladů výrobce technického zařízení (rekuperátoru)	V energetických bilančních výpočtech se užije hodnota snížená o 10 procentních bodů.
4 Neprůvzdušnost obálky budovy A. ve fázi přípravy stavby	n_{50}	[1/h]	$n_{50} = 0,6$	Kontrola projektové dokumentace, zejména úplné celistvosti vzduchotěsního systému	Projektový předpoklad
B. po dokončení stavby	n_{50}	[1/h]	$n_{50} \leq 0,6$	Měření metodou tlakového spádu a výpočet n_{50} v souladu s ČSN EN 13829, metoda B, Podrobněji v TNI 73 0330	
Zajištění pohody prostředí v letním období					
5 Nejvyšší teplota vzduchu v obytné místnosti	θ_i	°C	≤ 27	Výpočet podle ČSN 73 0540-4	Strojní chlazení se nepředpokládá.
Potřeba tepla na vytápění					
6 Měrná potřeba tepla na vytápění	E_A	kWh/ (m ² a)	≤ 15	Výpočet podle ČSN EN ISO 13790 a dalších norem	
Potřeba primární energie					
7 Potřeba primární energie z neobnovitelných zdrojů na vytápění, přípravu teplé vody a technické systémy budovy	PE_A	kWh/ (m ² a)	≤ 60	Výpočet podle TNI 73 0330	

Požadavky na minimální rozsah projektu – oblast B

K žádosti o poskytnutí dotace se přikládá dokumentace, z níž je patrný rozsah a způsob provedení podporovaných opatření a také to, že tato opatření splňují kritéria stanovená Programem pro čerpání dotace. Dokumentace je zároveň nástrojem k výpočtu požadované dotace.

Tento **minimální rozsah** dokumentace je nutné předložit vždy, a to bez ohledu na stanovisko místně příslušného stavebního úřadu, tj. i v případě, že stavební úprava nebo udržovací práce nevyžadují ani ohlášení, ani stavební povolení. Pokud je minimální rozsah dokumentace požadované Programem součástí projektové dokumentace pro stavební povolení či ohlášení, postačuje předložit tuto projektovou dokumentaci.

TECHNICKÁ ZPRÁVA

Identifikace stavebníka/zadatele:

- jméno a příjmení, místo trvalého pobytu stavebníka,
- jméno a příjmení projektanta, číslo, pod kterým je v evidenci autorizovaných osob vedené Českou komorou architektů nebo Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě zapsán s vyznačeným oborem, popřípadě specializací jeho autorizace, rovněž jeho kontaktní adresa; případně stejné údaje u osoby oprávněné k činnostem stanoveným zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (energetický auditor, energetický expert).

Údaje o stavbě a její stručný popis:

- účel stavby,
- technické a konstrukční řešení stavby a konstrukcí tvořících její obálku,
- popis navrhovaných úprav,
- předpokládaná doba výstavby včetně popisu postupu výstavby v případě, že se žádost podává před zahájením realizace,
- údaje o podlahové vytápěné ploše budovy v m² – uvažuje se jako celková vnitřní podlahová plocha všech podlaží budovy vymezená vnějšími stěnami, bez neobyvatelných sklepů a oddělených nevytápěných prostor, viz zákon č. 406/2000 Sb., § 2, písm. p), podrobněji také v TNI 73 0329 (30),
- údaje o počtu bytů a osob.

Stavebně technický posudek:

U bytových domů je požadováno provedení stavebnětechnického posouzení budovy před podáním žádosti o podporu. Stavebnětechnické posouzení musí obsahovat minimálně posouzení stability nosné konstrukce, soudržnosti a vlhkostních poměrů konstrukce. Smyslem je garance proveditelnosti a trvanlivosti zateplení, nebo výměny oken v požadované kvalitě.

ODBORNÝ POSUDEK

Bude obsahovat:

- odkaz na použité výpočetní postupy a software pro výpočet součinitelů prostupu tepla, nejvyšší teploty vzduchu v pobytové místnosti v letním období, měrné roční potřeby tepla na vytápění a potřeby primární energie,
- uvedení vstupních hodnot zadávaných do výpočtů,
- výpočet požadovaných a doporučených vlastností energeticky pasivních obytných budov podle předepsaných způsobů výpočtu uvedených v TNI 73 0329 (rodinné domy) a TNI 73 0330 (bytové domy) (viz tab. 1, 2):
 - součinitel prostupu tepla U všech jednotlivých konstrukcí na systémové hranici
 - střední hodnota součinitele prostupu tepla U_{em} (pokud se bude ve výpočtu uvažovat $\Delta U_{em} = 0$, pak je požadováno doložení výpočtu lineárních činitelů prostupu tepla Ψ_e stavebních detailů)
 - nejvyšší teplota vzduchu v pobytové místnosti v letním období $\theta_{ai,max}$
 - měrná roční potřeba tepla na vytápění E_A
 - potřeba primární energie PE_A z neobnovitelných zdrojů na vytápění, přípravu teplé vody a technické systémy budovy,
- slovní hodnocení zajištění přívodu čerstvého vzduchu do všech pobytových místností, doložení půdorysného výkresu rozvodu vzduchotechniky,
- prokázání účinnosti zpětného získávání tepla z odváděného vzduchu podle ověřených podkladů výrobců zařízení,
- prokázání neprůvzdušnosti obálky budovy $n_{50} \leq 0,6$ po dokončení stavby protokolem z blower-door testu v souladu s ČSN EN 13829, metoda B.

Pokud se jedná o změnu stavby stávající na pasivní energetický standard a vlastník rodinného a bytového domu budovu vedle jejího zateplení zároveň rozšiřuje o přístavbu nebo nástavbu, pak se hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění počítá:

- před realizací opatření na podlahovou plochu budovy původního tvaru,
- po realizaci opatření na podlahovou plochu budovy včetně přístavby nebo nástavby.

VÝKRESOVÁ ČÁST

a) Změna stavby stávající na pasivní energetický standard:

Půdorysy jednotlivých podlaží pro stávající i nový stav v měřítku nejvýše 1:100, nebo podrobnější vyjadřující architektonické a stavební řešení s uvedením:

- základních půdorysných rozměrů obvodových konstrukcí objektu,
- celkových vnitřních rozměrů objektu, případně základních půdorysných rozměrů plochy uvažované pro výpočet měrné potřeby tepla na vytápění,
- popisu funkčního užití místností (legenda místností),

- popisu skladeb (materiály, tloušťky),
- rozměrů výplní otvorů,
- označení umístění objektu podle světových stran.

Minimálně 1 řez pro stávající i nový stav v měřítku nejvýše 1:100 nebo podrobnější obsahující:

- popis skladeb vodorovných konstrukcí a střeš (materiály, tloušťky),
- výškové kóty jednotlivých podlaží (světlé a konstrukční výšky),
- výšky terénu.

Pohledy schematicky dokumentující celkové architektonické řešení s vyznačením prvků, jako jsou výplně otvorů, balkony, lodžie, arkýře apod.; u změn staveb i pohledy stávajícího stavu a po provedených úpravách.

Výkresy musí být dostatečným podkladem pro určení rozsahu stavebních změn, stanovení či kontrolu údajů požadovaných Programem a pro vytvoření položkového rozpočtu podpořeného opatření přikládaného jako další příloha k žádosti o dotaci.

b) Nová stavba v pasivně energetickém standardu:

- **Projektová dokumentace** podle vyhlášky 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, tak, jak je vyžadována stavebním úřadem.

Program Ministerstva životního prostředí
administrovaný Státním fondem životního prostředí ČR,
zaměřený na úspory energie a obnovitelné zdroje energie
v rodinných a bytových domech 2009–2012

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

STATNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Web www.zelenausporam.cz
E-mail dotazy@zelenausporam.cz
Zelená linka 800 260 500